EUROOPAN PARLAMENTTI 2009 - 2014

Istuntoasiakirja

20.9.2011 B7-0521/2011

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Euroopan globalisaatiorahaston tulevaisuudesta

Pervenche Berès, Marian Harkin
työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan puolesta

B7-0521/2011

Euroopan parlamentin päätöslauselma Euroopan globalisaatiorahaston tulevaisuudesta

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja moitteettomasta varainhoidosta tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen[1], jolla perustettiin Euroopan globalisaatiorahasto (EGR),

– ottaa huomioon Euroopan globalisaatiorahaston perustamisesta 20. joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1927/2006[2],

– ottaa huomioon Euroopan globalisaatiorahaston perustamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 1927/2006 muuttamisesta 18. kesäkuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 546/2009[3],

– ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25. kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002[4],

– ottaa huomioon komission tiedonannon "Eurooppa 2020 -strategiaa tukeva talousarvio" (KOM(2011)0500),

– ottaa huomioon komission EGR:n toimintaa koskevat vuosikertomukset,

– ottaa huomioon komission tammikuussa ja maaliskuussa 2011 jäsenvaltioiden ja työmarkkinaosapuolten edustajien kanssa pitämät sidosryhmäkonferenssit, joissa käsiteltiin EGR:n tulevaisuutta,

– ottaa huomioon tammikuun 2007 jälkeen antamansa päätöslauselmat EGR:n varojen käyttöönotosta, mukaan lukien työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan vastaavia hakemuksia koskevat huomautukset,

– ottaa huomioon 7. syyskuuta 2007 antamansa päätöslauselman Euroopan globalisaatiorahaston rahoituksesta ja toiminnasta[5] sekä työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan 24. kesäkuuta 2010 asiasta antaman lausunnon,

– ottaa huomioon 8. kesäkuuta 2011 antamansa päätöslauselman "Sijoittaminen tulevaisuuteen: uusi monivuotinen rahoituskehys kilpailukykyistä, kestävää ja osallistavaa Euroopan unionia varten"[6],

---

[1] EUVL C 139, 14.6.2006, s. 1.
[2] EUVL L 406, 30.12.2006, s. 1.
[3] EUVL L 167, 29.6.2009, s. 26.
[4] EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.
[5] P7_TA(2010)0303.
[6] P7_TA(2011)0266.

– ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan erityistyöryhmän globalisaatiorahastoa koskevat keskustelut,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan,

A. ottaa huomioon, että EGR:n perustamisen tarkoituksena oli tukea työntekijöitä, joihin globalisaation tai rahoitus- ja talouskriisin Euroopan unionissa aiheuttamat joukkoirtisanomiset kohdistuvat pahimmin, ja edistää heidän paluutaan työmarkkinoille;

B. toteaa, että useimmissa tapauksissa EGR:n varoja on otettu käyttöön rahoitus- ja talouskriisin aiheuttamien joukkoirtisanomisten vuoksi;

C. ottaa huomioon komission ehdotuksen, jonka mukaisesti väliaikaista poikkeusjärjestelyä jatkettaisiin vuoden 2013 loppuun, jotta EGR:n varoja voitaisiin käyttää maailmanlaajuisen rahoitus- ja talouskriisin vuoksi irtisanottujen auttamiseen;

D. ottaa huomioon, että EGR:sta tehtiin alun perin väline, jonka avulla voidaan toimia nopeasti joukkoirtisanomisten yhteydessä ja pyrkiä torjumaan pitkäaikaistyöttömyyttä vaikeissa työmarkkinatilanteissa; korostaa, että EGR:n alkuperäinen tarkoitus oli toimia välineenä, jolla lievitetään lyhyellä aikavälillä äkillisiä ja ennakoimattomia ongelmia työmarkkinoilla silloin, kun tietyllä alalla ja tietyllä alueella toimivat suuret yritykset tai pk-yritykset toteuttavat laajoja irtisanomisia; toteaa myös, että Eurooppa 2020 -strategian pitkän aikavälin tavoitteita työllisyyden ja työllistettävyyden parantamiseksi tuetaan Euroopan sosiaalirahastosta (ESR);

E. ottaa huomioon, että EGR:a koskevan asetuksen merkittäväksi puutteeksi on todettu rahaston varojen käyttöönottomenettelyn pitkäkestoisuus;

F. ottaa huomioon, että joillakin jäsenvaltioilla on ollut ongelmia EGR:n käyttämisessä, koska vastaavan kansallisen rahoituksen löytäminen on ollut vaikeaa;

G. ottaa huomioon, että EGR on osaltaan vaikuttanut työntekijöiden työllistettävyyden parantamiseen tarkoitettujen innovatiivisten toimien kokeiluun;

H. ottaa huomioon, että voimassa oleva EGR:a koskeva asetus on osoittautunut riittävän joustavaksi, kun sitä on sovellettu erilaisissa työmarkkinajärjestelmissä ja toimintaympäristöissä eri puolilla Eurooppaa;

I. ottaa huomioon, että EGR on rahoittanut ESR:sta rahoitettuja toimia täydentäviä toimia ja myös koulutuksen ja uudelleenkoulutuksen ajaksi myönnettäviä avustuksia;

1. muistuttaa, että EGR perustettiin EU:n solidaarisuuden osoittamiseksi globalisaation johdosta työttömiksi jääneille ja että sitä laajennettiin vuonna 2009 osana talouden elvytyssuunnitelmaa siten, että se kattaa myös rahoitus- ja talouskriisin aiheuttamat irtisanomiset;

2. toteaa, että EGR tuo lisäarvoa, koska se on nopean toiminnan mahdollistava väline, jonka avulla voidaan jossain määrin osallistua sellaisten aktiivisten työmarkkinapoliittisten toimien rahoittamiseen, joilla edistetään työttömiksi jääneiden paluuta työmarkkinoille;

korostaa myös, että tulevaisuudessa pitäisi keskittyä kestävään työmarkkinapolitiikkaan; kannustaa jäsenvaltioita käyttämään EGR:a unionin tavoitteiden mukaisesti ja edistämään sen avulla muun muassa uusien, laadukkaiden ja kestävien "vihreiden" työpaikkojen edellyttämää uutta ammattitaitoa;

3. on tyytyväinen, että EGR saattoi tukea noin 10:tä prosenttia kaikista unionin alueella irtisanotuista työntekijöistä vuosina 2009–2010, ja panee merkille, että 40 prosenttia rahaston vuonna 2009 avustamista työntekijöistä onnistui palaamaan työmarkkinoille huolimatta rahoitus- ja talouskriisin negatiivisista vaikutuksista työmarkkinoihin;

4. tukee komission ehdotusta jatkaa EGR:a nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen jälkeenkin ja pyytää selvittämään viipymättä viljelijöiden ja määräaikaisten työntekijöiden tilanteen;

5. kehottaa kytkemään uudistetun EGR:n kiinteästi rakennemuutosta koskevaan eurooppalaiseen kehykseen, joka on välttämätön muutosten ennakoinnin ja hallinnan kannalta;

6. katsoo, että uudistetun EGR:n lisäarvo olisi parhaimmillaan, jos se tukisi tehokkaasti työntekijöiden koulutusta ja uudelleenkoulusta, jotta he voivat palata töihin vaikeassa työmarkkinatilanteessa, joka on seurausta yritysten ja toimialojen ennakoimattomista rakennemuutoksista, jotka luovat tai pahentavat ammattitaidon ja kysynnän kohtaamattomuutta; korostaa, että tällainen väline täydentäisi merkittävästi ESR:n rahoittamia toimia, joiden tarkoituksena on ennen kaikkea globaaleihin haasteisiin sopeutuminen kestävän talouskasvun aikaansaamiseksi; korostaa myös, että toisaalta väline varmistaisi unionin solidaarisuuden rakennemuutoksesta kärsimään joutuneita työntekijöitä kohtaan ja toisaalta rahaston oikea-aikaiset, kohdistetut ja räätälöidyt toimet voisivat hyödyttää kaikkia jäsenvaltioita pitkäaikaistyöttömyyden torjunnassa;

7. katsoo, että tärkein tulevaisuuden haaste on nopeuttaa EGR:n menettelyjä siten, että sen varojen käyttöönotto tapahtuisi tehokkaammin ja nopeammin;

8. ottaa huomioon komission pyrkimykset esittää käyttökelpoisia ratkaisuja varojen hakemis- ja käyttöönottomenettelyjen nopeuttamiseksi siten, että varojen siirto jäsenvaltioon tapahtuisi kuuden kuukauden kuluessa hakemuspäivästä EGR:a koskevien lainsäädännöllisten ja talousarviomenettelyjen mukaisesti; panee kuitenkin merkille, että rahaston neljän toimintavuoden aikana ei ole tapahtunut edistystä, ja kehottaa jäsenvaltioita nopeuttamaan rahaston toimintaa toteuttamalla mahdollisuuksiensa rajoissa olevat toimet etupainotteisesti ilman, että kuitenkaan saatetaan huonoon asemaan budjettiongelmien kanssa kamppailevia jäsenvaltioita;

9. ehdottaa siksi, että EGR:lle unionin rahoitusvälineenä luodaan oma budjettikohta, jotta menettelyä voidaan nopeuttaa ja tehostaa ja maksaa avustusta hakeneille jäsenvaltioille ennakkoa kahden kuukauden kuluessa hakemusten kirjaamispäivästä;

10. vaatii, että tulevassa EGR:ssa keskitytään voimakkaasti innovointiin Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden mukaisesti, ja pyytää komissiota tekemään ehdotuksia siitä, miten huomattaviin työpaikkojen menetyksiin johtava paikallinen, alueellinen ja kansallinen kriisi voitaisiin ottaa huomioon myös globalisaatiorahastossa;

11. korostaa, että komission on varmistettava, että hyväksyttävät toimet ovat johdonmukaisia ja yhteensopivia Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden kanssa, ja käytettävä osa teknisen avun määrärahoistaan parhaiden käytäntöjen ja keskinäisen oppimisen edistämiseen ja levittämiseen jäsenvaltioiden välillä;

12. kehottaa komissiota varmistamaan, että EGR:n toimet ovat johdonmukaisia niiden toimien kanssa, joita kohdistetaan yrityksiin ja toimialoihin EU:n kilpailusääntöjen ja teollisuuspolitiikan alalla;

13. vaatii, että tulevaan EGR:a koskevaan asetukseen tehdään parannuksia, joilla varmistetaan, että rahasto ei kasvata monikansallisten yritysten moraalikadon riskiä;

14. korostaa, että työmarkkinaosapuolet ja paikallisviranomaiset olisi otettava kattavasti mukaan hakemusmenettelyyn ja etenkin koordinoidun toimenpidepaketin suunnitteluun; toteaa jälleen, että työmarkkinaosapuolten olisi osallistuttava täytäntöönpanon seurantaan ja työntekijöiden saaman hyödyn arviointiin;

15. kehottaa komissiota tutkimaan, miten voidaan varmistaa, että voittoa tuottavat monikansalliset yritykset eivät välillisesti käytä EGR:n varoja vähentämään kustannuksia, joita rakennemuutoksen toteuttaminen sosiaalisesti vastuullisella tavalla niille aiheuttaa, ja väistä näin velvollisuuksiaan;

16. kehottaa komissiota selvittämään, miksi jotkin jäsenvaltiot eivät niissä tapahtuneista joukkoirtisanomisista huolimatta ole vielä käyttäneet EGR:a, ja ehdottamaan selvityksen perusteella ratkaisuja, jotta voidaan varmistaa, että EGR:n rahoitus jakaantuu siten, että edistetään unionin taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden tavoitetta ja jäsenvaltioiden välistä yhteisvastuuta (SEU-sopimuksen 3 artikla);

17. korostaa, että EGR:sta olisi edelleen rahoitettava vain sellaisia aktiivisia työmarkkinapoliittisia toimia, joilla joukkoirtisanomisten tapahtuessa voidaan täydentää kansallisen lainsäädännön mukaisia toimia; ehdottaa lisäksi, että tulevaisuudessa EGR:n tukemat avustukset olisi aina kytkettävä sen rahoittamaan koulutukseen ja uudelleenkoulutukseen ja että toimilla ei saisi korvata kansallisen tai unionin lainsäädännön tai työehtosopimusten mukaisia avustuksia;

18. ehdottaa lisäksi, että EGR:n yhteisrahoitusosuus yhdenmukaistettaisiin kuhunkin jäsenvaltioon rakennerahastojen yhteydessä sovellettaviin osuuksiin;

19. kehottaa antamaan hakemuksissa tietoja yhteisrahoituksen lähteistä;

20. kehottaa komissiota seuraamaan täytäntöönpanoa tarkemmin, jotta voidaan varmistaa, että toimet ovat yhtä hyödyllisiä kaikille työntekijöille, ja kokoamaan parhaiden käytäntöjen ja toimintamallien tietokannan;

21. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden parlamenteille ja hallituksille.